

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ ΚΑΙ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ Α΄ ΒΑΘΜΟΥ**

**«Σύγκληση και λειτουργία των συλλογικών
οργάνων των δήμων κατά το διάστημα
εφαρμογής των μέτρων για την αντιμετώπιση της
πανδημίας»**

Αριθμός Εγκυκλίου:643

Α.Π.: 69472/24.09.2021

Α.Δ.Α.: ΨΕ3846ΜΤΛ6-0Ρ5

Διανομή μέσω 'ΙΡΙΔΑ' με UID: 614b2dd63425a8d7252c7438 στις 24/09/21 13:47

Περιεχόμενα

Εισαγωγή.....	3
A. Λειτουργία των συλλογικών οργάνων των δήμων.....	3
1. Δια ζώσης συνεδρίαση	4
2. Συνεδρίαση μέσω τηλεδιάσκεψης.....	6
3. Μεικτή συνεδρίαση (δια ζώσης και ταυτόχρονα με τηλεδιάσκεψη).....	6
4. Δια περιφοράς συνεδρίαση	7
B. Ειδικότερα ζητήματα λειτουργίας των συλλογικών οργάνων των δήμων	7
1. Δημοσιότητα συνεδριάσεων.....	7
2. Συνεδρίαση συλλογικού οργάνου στην περίπτωση που για τη λήψη απόφασης απαιτείται μυστική ψηφοφορία	7
3. Νομιμότητα συνεδριάσεων.....	8

Εισαγωγή

Καθ' όλο το χρονικό διάστημα λήψης μέτρων για τον περιορισμό της διάδοσης του κορωνοϊού (Covid-19), η Διεύθυνση Οργάνωσης και Λειτουργίας Τοπικής Αυτοδιοίκησης του Υπουργείου Εσωτερικών παρείχε ενημέρωση στους δήμους αναφορικά με τη λειτουργία των συλλογικών τους οργάνων, με την έκδοση σχετικών εγκυκλίων¹ οδηγιών.

Σε συνέχεια των ανωτέρω, με την παρούσα εγκύκλιο, επιχειρείται η σύνοψη των μέχρι τώρα διευκρινίσεων, καθώς και η επικαιροποίησή τους στη βάση των νέων νομοθετικών ρυθμίσεων και υγειονομικών δεδομένων, προκειμένου τα συλλογικά όργανα των δήμων να λειτουργήσουν με τον καλύτερο δυνατό τρόπο στην παρούσα χρονική περίοδο.

A. Λειτουργία των συλλογικών οργάνων των δήμων

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 67 του ν. 4830/2021 ([Α' 169](#))², με το οποίο τροποποιήθηκε η παρ. 1 του άρθρου 10 της από 11.03.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου ([Α' 55](#)), όπως κυρώθηκε με το άρθρο 2 του ν. 4682/2020 ([Α' 76](#)), τα συλλογικά όργανα των δήμων (δημοτικό συμβούλιο, οικονομική επιτροπή, επιτροπή ποιότητα ζωής, συμβούλια κοινοτήτων, δημοτική επιτροπή διαβούλευσης, κ.ά.), κατά το χρονικό διάστημα ισχύος των μέτρων για την αποφυγή της διάδοσης του κορωνοϊού COVID-19, μπορεί να συγκαλούνται με τους ακόλουθους τρόπους:

α) δια ζώσης,

β) μέσω τηλεδιάσκεψης,

---

¹ Πιο συγκεκριμένα, εκδόθηκαν οι ακόλουθες εγκύκλιες οδηγίες για τη λειτουργία των συλλογικών οργάνων των δήμων: αρ. 18318/13.03.2020 (Α.Δ.Α.: 9ΛΠΧ46ΜΤΛ6-1ΑΕ), αρ. 40/ΑΠ20930/31.03.2020 (Α.Δ.Α.: 6ΩΠΥ46ΜΤΛ6-50Ψ), αρ.163/33282/ 29.05.2020 (Α.Δ.Α.: Ψ3ΧΝ46ΜΤΛ6-ΑΨ7), αρ. 60249/22.09.2020 (Α.Δ.Α.: Ω0Ν346ΜΤΛ6-ΙΘ9) και αρ. 426/ 77233/13.11.2020 (ΑΔΑ: 6ΩΚΛ46ΜΤΛ6-ΥΔ4).

² Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 67, παρ. 1 του ν. 4830/2021 (Α' 169, η παρ. 1 του άρθρου 10 της από 11.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 55), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 2 του ν. 4682/2020 (Α' 76), αντικαθίσταται ως εξής: «1. Κατά το διάστημα λήψης των μέτρων αποφυγής της διάδοσης του κορωνοϊού COVID-19, η λήψη των αποφάσεων των πάσης φύσεως συλλογικών οργάνων των Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού και των διοικητικών συμβουλίων των εποπτευόμενων νομικών τους προσώπων μπορεί να λαμβάνει χώρα: α) είτε διά περιφοράς κατά τις προβλέψεις της παρ. 5 του άρθρου 67 και της παρ. 1 του άρθρου 167 του ν. 3852/2010 (Α' 87) β) είτε με τηλεδιάσκεψη με κάθε πρόσφορο μέσο ηλεκτρονικών επικοινωνιών γ) είτε δια ζώσης δ) είτε δια ζώσης και με τηλεδιάσκεψη. Στην περίπτωση της δια ζώσης σύγκλησης των συλλογικών οργάνων και των διοικητικών συμβουλίων της παρ. 1, οι συνεδριάσεις πραγματοποιούνται σύμφωνα με τα ισχύοντα υγειονομικά μέτρα. Συνεδριάσεις των συλλογικών οργάνων και των διοικητικών συμβουλίων της παρ. 1, που ήδη έλαβαν χώρα με έναν από τους ανωτέρω τρόπους θεωρούνται νόμιμες».

γ) δια ζώσης και ταυτόχρονα με τηλεδιάσκεψη (μεικτή συνεδρίαση),

δ) δια περιφοράς.

Η επιλογή του προσφορότερου κάθε φορά τρόπου σύγκλησης εναπόκειται στον πρόεδρο του συλλογικού οργάνου, ο οποίος οφείλει να διασφαλίζει, σε κάθε περίπτωση, τη δυνατότητα κάθε μέλους να ασκήσει απρόσκοπτα τα καθήκοντά του³. Εύλογο είναι ότι ο τρόπος σύγκλησης καθορίζεται με την πρόσκληση την οποία ο πρόεδρος αποστέλλει στα μέλη.

Για καθένα από τους ανωτέρω τρόπους σύγκλησης των συλλογικών οργάνων κρίνονται σκόπιμο να επισημανθούν τα ακόλουθα:

1. Δια ζώσης συνεδρίαση

Το συλλογικό όργανο μπορεί να συνεδριάζει με φυσική παρουσία των μελών του στο χώρο συνεδρίασης. Στην περίπτωση αυτή, η συνεδρίαση πραγματοποιείται σύμφωνα με τα ισχύοντα υγειονομικά μέτρα, τα οποία αποτυπώνονται στις κοινές υπουργικές αποφάσεις που εκδίδονται σε εβδομαδιαία βάση. Ειδικότερα, σύμφωνα με τα διαλαμβανόμενα στο άρθρο 1 της υπ' αρ. Δ1α/ΓΠ.οικ.57069/18.09.2021 ([B' 4337](#))⁴ κοινής υπουργικής απόφασης, η δια ζώσης συνεδρίαση πραγματοποιείται ως εξής:

- Με τη συμμετοχή έως επτά (7) ατόμων, είτε αυτά είναι εμβολιασμένα είτε ανεμβολίαστα, τηρουμένης της απόστασης του ενάμισι (1,5) μέτρου.
- Χωρίς περιορισμό στον αριθμό των συμμετεχόντων, **αποκλειστικά εφόσον πρόκειται για πλήρως εμβολιασμένους και νοσήσαντες το τελευταίο εξάμηνο**, τηρουμένων των υγειονομικών μέτρων (απόσταση ενάμισι μέτρου μεταξύ των παρευρισκομένων, αναλογία του ενός ατόμου ανά πέντε τ.μ., χρήση μάσκας και αντισηπτικού).

---

³ Σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση του ν. 4830/2021, «η επιλογή του τρόπου σύγκλησης σε όλες τις ανωτέρω περιπτώσεις οφείλει να εξασφαλίζει τη συμμετοχή του συνόλου των μελών των συλλογικών οργάνων και των διοικητικών συμβουλίων αντίστοιχα, σύμφωνα με τα ισχύοντα υγειονομικά μέτρα». Έτσι, αν για παράδειγμα σε κάποιο συλλογικό όργανο, που αποτελείται από πάνω από 7 μέλη, ορισμένα μέλη είναι ανεμβολίαστα, η σύγκληση του αποκλειστικά δια ζώσης καθιστά τη συνεδρίαση μη νόμιμη, καθώς αποκλείει μέλη από την άσκηση των καθηκόντων τους.

⁴ Άρθρο 1 της αρ. Δ1α/ΓΠ.οικ.57069 /18.09.2021 ΚΥΑ (B' 4337) «Έκτακτα μέτρα προστασίας της δημόσιας υγείας από τον κίνδυνο περαιτέρω διασποράς του κορωνοϊού COVID-19 στο σύνολο της Επικράτειας, για το διάστημα από τη Δευτέρα, 20 Σεπτεμβρίου 2021 και ώρα 06:00 έως και τη Δευτέρα, 27 Σεπτεμβρίου 2021 και ώρα 06:00», πεδίο δραστηριότητας 1: δημόσιες υπηρεσίες.

Ειδικά για την τελευταία περίπτωση, τη διεξαγωγή δηλ. συνεδρίασης με φυσική παρουσία περισσότερων των επτά (7) ατόμων, κρίνεται σκόπιμο να διευκρινιστούν περαιτέρω τα εξής:

Για την έκδοση πιστοποιητικού εμβολιασμού⁵ ή νόσησης⁶ ισχύ έχουν οι παρ. 2 και 3 του άρθρου 10, αντίστοιχα, της κοινής υπουργικής απόφασης υπ' αρ. Δ1α/ΓΠ.οικ.57069/18.09.2021. Οι συμμετέχοντες που έχουν εμβολιαστεί ή νοσήσει, κατά την προσέλευσή τους στο χώρο της συνεδρίασης, οφείλουν να επιδεικνύουν τα σχετικά πιστοποιητικά στον πρόεδρο του συλλογικού οργάνου, ο οποίος φέρει την ευθύνη της εύρυθμης λειτουργίας του. Επισημαίνεται ότι στη δια ζώσης συνεδρίαση **δεν υπάρχει δυνατότητα συμμετοχής μελών** τα οποία δεν έχουν εμβολιαστεί ή νοσήσει το τελευταίο εξάμηνο **κατόπιν διαγνωστικού ελέγχου**, είτε με τη χρήση ταχείας ανίχνευσης αντιγόνου κορωνοϊού Covid-19 (rapid test) είτε με τη μέθοδο μοριακού ελέγχου (pcr), είτε, τέλος, με αυτοδιαγνωστικό έλεγχο (self test), καθώς κάτι τέτοιο δεν προβλέπεται από το ισχύον θεσμικό πλαίσιο.

Προκειμένου να εξασφαλίζεται η τήρηση των υγειονομικών μέτρων (απόσταση ενάμισι μέτρου μεταξύ των παρευρισκομένων, αναλογία του ενός ατόμου ανά πέντε τ.μ.,) τα συλλογικά όργανα, καθόλη τη διάρκεια ισχύος των μέτρων αποφυγής της διάδοσης του κορωνοϊού Covid -19, μπορεί να συνεδριάζουν σε κάθε κατάλληλο οίκημα της έδρας του δήμου, πέραν του δημοτικού καταστήματος⁷.

---

5 Σύμφωνα με το άρθρο 10, παρ. 2 της αρ. Δ1α/ΓΠ.οικ.57069 /18.09.2021 ΚΥΑ, « Όπου στην παρούσα απαιτείται πιστοποιητικό εμβολιασμού, αυτό εκδίδεται μέσω της ιστοσελίδας <https://www.gov.gr/ipiresies/ugeia-kai-pronoia/kor-onoiois-covid-19> ή, εφόσον πρόκειται για αλλοδαπό, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην υπό στοιχεία Δ1α/ΓΠ.οικ.53719/2.9.2021 (Β' 4050) κοινή Υπουργική απόφαση, όπως εκάστοτε ισχύει. Πλήρως εμβολιασμένοι θεωρούνται: α) όσοι έχουν ολοκληρώσει προ τουλάχιστον δεκατεσσάρων (14) ημερών τον εμβολιασμό για κορωνοϊό COVID-19 και επιδεικνύουν πιστοποιητικό εμβολιασμού με ταυτόχρονο έλεγχο ταυτοπροσωπίας του κατόχου και β) όσοι έχουν ολοκληρώσει προ τουλάχιστον δεκατεσσάρων (14) ημερών τον εμβολιασμό για κορωνοϊό COVID-19 με μία (1) δόση εμβολίου λόγω νόσησής τους από κορωνοϊό COVID-19 και επιδεικνύουν βεβαίωση πλήρους κάλυψης - ανάρρωσης και εμβολιασμού με ταυτόχρονο έλεγχο ταυτοπροσωπίας του κατόχου. Από την ιστοσελίδα του πρώτου εδαφίου δύναται να εκδοθεί και η βεβαίωση μερικού εμβολιασμού για κορωνοϊό COVID-19 σε όσους έχουν πραγματοποιήσει την πρώτη από τις δύο (2) δόσεις του εμβολίου των δυο (2) δόσεων και επιδεικνύουν αυτή με ταυτόχρονο έλεγχο ταυτοπροσωπίας του κατόχου, όπου αυτό εφαρμόζεται».

6 Σύμφωνα με το άρθρο 10, παρ. 3 της υπ' αρ. Δ1α/ΓΠ.οικ.57069/18.09.2021 κ.υ.α., «Το πιστοποιητικό νόσησης εκδίδεται κατόπιν εργαστηριακού ελέγχου με τη μέθοδο PCR ή κατόπιν ελέγχου με τη χρήση ταχείας ανίχνευσης αντιγόνου κορωνοϊού COVID-19 (rapid test), εντός τριάντα (30) ημερών μετά από τον πρώτο θετικό έλεγχο και η ισχύς του διαρκεί έως εκατόν ογδόντα (180) ημέρες μετά από αυτόν. Ο πρώτος θετικός έλεγχος διενεργείται από α) δημόσια αρχή σύμφωνα με την οικεία νομοθεσία ή β) εργαστήρια αναφοράς δημόσια ή ιδιωτικά και περιλαμβάνει το ονοματεπώνυμο του προσώπου, όπως αυτό αναγράφεται στην ταυτότητα ή στο διαβατήριό. Εφόσον πραγματοποιηθεί επαναληπτικός εργαστηριακός έλεγχος με τη μέθοδο PCR μετά από τις εκατόν ογδόντα (180) ημέρες συν μία (1) ημέρα και είναι θετικός, το πιστοποιητικό νόσησης ισχύει από την ημερομηνία του επαναληπτικού εργαστηριακού ελέγχου με τη μέθοδο PCR και διαρκεί έως εκατόν ογδόντα (180) ημέρες μετά από αυτόν. Τα ως άνω πιστοποιητικά/βεβαιώσεις επιδεικνύονται είτε εκτυπωμένα από την ψηφιακή πλατφόρμα www.gov.gr είτε σε ψηφιακή μορφή με ταυτόχρονο έλεγχο ταυτοπροσωπίας του κατόχου».

7 Σκόπιμο είναι στην περίπτωση αυτή το συλλογικό όργανο να λαμβάνει σχετική απόφαση.

2. Συνεδρίαση μέσω τηλεδιάσκεψης

Η τηλεδιάσκεψη λαμβάνει χώρα με κάθε πρόσφορο μέσο ηλεκτρονικών επικοινωνιών, το οποίο καθορίζεται στην πρόσκληση που απευθύνει ο πρόεδρος του συλλογικού οργάνου.⁸ Η σύγκληση, η απαρτία, ο τρόπος λήψης των αποφάσεων και γενικότερα η λειτουργία του εκάστοτε συλλογικού οργάνου όταν συνεδριάζει με τηλεδιάσκεψη δεν διαφοροποιείται από αυτόν όταν συνεδριάζει με φυσική παρουσία των μελών του, καθώς εφαρμόζονται αναλογικά οι ίδιες διατάξεις.

3. Μεικτή συνεδρίαση (δια ζώσης και ταυτόχρονα με τηλεδιάσκεψη)

Η μεικτή συνεδρίαση πραγματοποιείται διά ζώσης, τηρουμένων όλων των εν ισχύι υγειονομικών μέτρων, και ταυτόχρονα μέσω τηλεδιάσκεψης. Ειδικότερα:

- Με φυσική παρουσία παρευρίσκονται:
  - α) έως επτά (7) άτομα, είτε αυτά είναι εμβολιασμένα είτε ανεμβολίαστα, τηρουμένης της απόστασης του ενάμισι (1,5) μέτρου, ή
  - β) περισσότερα από επτά (7) άτομα, χωρίς περιορισμό στον αριθμό των συμμετεχόντων, **αποκλειστικά εφόσον πρόκειται για πλήρως εμβολιασμένους και νοσήσαντες το τελευταίο εξάμηνο**, τηρουμένων των υγειονομικών μέτρων (απόσταση ενάμισι μέτρου μεταξύ των παρευρισκομένων, αναλογία του ενός ατόμου ανά πέντε τ.μ., χρήση μάσκας και αντισηπτικού).
- Μέσω τηλεδιάσκεψης συμμετέχουν οι αιρετοί που δεν πληρούν τις ανωτέρω προϋποθέσεις φυσικής παρουσίας ή δεν επιθυμούν να έχουν φυσική παρουσία στο χώρο της συνεδρίασης.

Επισημαίνεται, τέλος, ότι στην πρόσκληση σε δια ζώσης και με τηλεδιάσκεψη συνεδρίαση θα πρέπει να αναγράφεται ο ανωτέρω μεικτός τρόπος συνεδρίασης καθώς και να ορίζεται προθεσμία ενημέρωσης του προέδρου του συλλογικού οργάνου

---

⁸ Για παράδειγμα, μπορεί να λάβει χώρα με εφαρμογές κοινωνικής δικτύωσης με δυνατότητα βιντεοκλήσης, skype, κ.λπ.). Στην περίπτωση, ωστόσο, χρήσης της υπηρεσίας e-presence (www.epresence.gov.gr), εφαρμογή έχει η κοινή υπουργική απόφαση υπ' αρ. 429/12.03.2020 (Β' 850), όπως τροποποιήθηκε με την όμοια υπ' αρ. ΔΙΔΑΔ/Φ.37 Α.1/27/οικ.9413/06.05.2020 (Β' 1704), καθώς και η υπ' αρ. 1822/16.03.2020 (Α.Δ.Α.: ΨΕΚ946ΜΤΛΠ-004) εγκύκλιος του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης.

αναφορικά με τον τρόπο συμμετοχής σε αυτή, δηλαδή είτε διά ζώσης είτε μέσω τηλεδιάσκεψης.

4. Δια περιφοράς συνεδρίαση

Για τη διεξαγωγή της δια περιφοράς συνεδρίασης έχουν παρασχεθεί αναλυτικές οδηγίες με την αρ. 426/77233/13.11.2020 (Α.Δ.Α.: [6ΩΚΛ46ΜΤΛ6-ΥΔ4](#)) εγκύκλιο της υπηρεσίας μας (κεφ. 2). Οι οδηγίες αυτές συνεχίζουν να έχουν εφαρμογή.

Επισημαίνεται ότι η δια περιφοράς συνεδρίαση δεν μπορεί να συνδυαστεί με κάποιον από τους υπόλοιπους τρόπους συνεδρίασης.

Β. Ειδικότερα ζητήματα λειτουργίας των συλλογικών οργάνων των δήμων

1. Δημοσιότητα συνεδριάσεων

Με τις διατάξεις του άρθρου 67 του ν. 4830/2021 (Α' 167), αίρεται η υποχρέωση οι διά ζώσης συνεδριάσεις να πραγματοποιούνται κλεισμένων των θυρών. Στις συνεδριάσεις που διεξάγονται, επομένως, είτε αποκλειστικά δια ζώσης είτε δια ζώσης σε συνδυασμό με τηλεδιάσκεψη, μπορεί να παρευρίσκονται με φυσική παρουσία πολίτες που έχουν αποδεδειγμένα εμβολιαστεί ή νοσήσει, και οι οποίοι κατά την προσέλευσή τους στο χώρο της συνεδρίασης οφείλουν να επιδεικνύουν στον πρόεδρο του συλλογικού οργάνου τα σχετικά πιστοποιητικά. Ο αριθμός των παρευρισκομένων πολιτών θα πρέπει να είναι ανάλογος με τη χωρητικότητα της αίθουσας συνεδρίασης, ενώ πρέπει να τηρούνται πάντα τα ισχύοντα υγειονομικά μέτρα (απόσταση ενάμιση μέτρου μεταξύ των παρευρισκομένων, αναλογία του ενός ατόμου ανά πέντε τετραγωνικά μέτρα, χρήση μάσκας και αντισηπτικού). Εκτός από τη δυνατότητα της εκ του σύνεγγυς παρακολούθησης των συνεδριάσεων, δέον είναι δημότες ή κάτοικοι να διευκολύνονται στην παρακολούθηση των συνεδριάσεων με ηλεκτρονικά μέσα.

2. Συνεδρίαση συλλογικού οργάνου στην περίπτωση που για τη λήψη απόφασης απαιτείται μυστική ψηφοφορία

Στις περιπτώσεις που στην κείμενη νομοθεσία προβλέπεται λήψη απόφασης του συλλογικού οργάνου με μυστική ψηφοφορία, επί παραδείγματι κατά την εκλογή μελών Διανομή μέσω 'ΙΡΙΔΑ' με UID: 614b2dd63425a8d7252c7438 στις 24/09/21 13:47

προεδρείου δημοτικού συμβουλίου ή μελών των επιτροπών (οικονομική επιτροπή, επιτροπή ποιότητας ζωής), η συνεδρίαση διεξάγεται ως εξής:

Το συλλογικό όργανο προσκαλείται σε συνεδρίαση είτε δια ζώσης, είτε με τηλεδιάσκεψη είτε δια ζώσης και ταυτόχρονα με τηλεδιάσκεψη⁹. Στις δύο τελευταίες περιπτώσεις, τα μέλη που δεν έχουν φυσική παρουσία συμμετέχουν αρχικά με ηλεκτρονικά μέσα¹⁰, στη συνέχεια θα πρέπει να προσέλθουν στο χώρο της ψηφοφορίας, εντός του χρονικού διαστήματος που ορίζει ο πρόεδρος και το οποίο πρέπει να αναγράφεται στην πρόσκληση, προκειμένου να παράσχουν την ψήφο τους.

Στο χώρο της ψηφοφορίας μπορούν να παραβρεθούν, χωρίς περιορισμό ατόμων, οι πλήρως εμβολιασμένοι και οι νοσήσαντες το τελευταίο εξάμηνο. Τα τυχόν ανεμβολίαστα μέλη προσέρχονται την ίδια τασσόμενη από τον πρόεδρο χρονική προθεσμία στο χώρο της ψηφοφορίας, εισέρχονται όμως σε αυτόν για να ψηφίσουν, εφόσον ο συνολικός αριθμός των ατόμων που παρευρίσκονται εντός του χώρου (συμπεριλαμβανομένων των ανεμβολίαστων μελών) είναι έως επτά (7) άτομα. Εντός του χώρου της ψηφοφορίας τηρούνται τα προβλεπόμενα υγειονομικά πρωτόκολλα (τήρηση απόστασης ενάμισι μέτρου, χρήση μάσκας).

Αρμόδιο για την τήρηση της εφαρμογής των ανωτέρω, είναι το πρόσωπο υπό την προεδρία του οποίου διεξάγεται η συνεδρίαση.

3. Νομιμότητα συνεδριάσεων

Η αντικατάσταση της αρχικής διάταξης της από 11.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου με τη νέα ρύθμιση σκοπό έχει να αποσαφηνίσει με τον πλέον εξαντλητικό τρόπο τις δυνατότητες συνεδρίασης των συλλογικών οργάνων σε συνθήκες αποφυγής της διάδοσης του κορονοϊού Covid-19, αίροντας οποιαδήποτε ερμηνευτική δυσχέρεια είχε, τυχόν, προκύψει κατά την πρώτη εφαρμογή της. Το γεγονός αυτό προσδίδει στη ρύθμιση χαρακτηριστικά γνήσιας ερμηνευτικής διάταξης, η οποία εκ της φύσεώς της έχει αναδρομικό χαρακτήρα.¹¹

---

⁹ Δεν είναι επομένως δυνατή η σύγκληση του συλλογικού οργάνου στην περίπτωση αυτή δια περιφοράς.

¹⁰ Με τον τρόπο αυτό, λαμβάνεται η απαρτία των μελών, ώστε η συνεδρίαση να είναι νόμιμη, και συζητούνται όποια ζητήματα κρίνονται αναγκαία και τα οποία σχετίζονται με την ομαλή διεξαγωγή της ψηφοφορίας π.χ. κατάρτιση ψυφοδελτίων κ.ά.

¹¹ Άρθρο 77, παρ. 1 και 2 του Συντάγματος, 1719/2010 Απόφαση ΕλΣυν., 3596/1991 ΣτΕ.

Στο πλαίσιο αυτό, με την εφαρμοστέα διάταξη, νομιμοποιούνται ο τρόπος σύγκλησης και οι τρόποι συνεδρίασης των συλλογικών οργάνων των δήμων που έλαβαν αποφάσεις α) δια ζώσης, β) δια περιφοράς, γ) δια τηλεδιάσκεψης, καθώς και δ) ταυτόχρονα δια ζώσης και δια τηλεδιάσκεψης.

Οι συνεδριάσεις που έλαβαν χώρα με έναν από τους ανωτέρω τρόπους από την έναρξη ισχύος της από 11.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου, η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 2 του ν. 4682/2020, θεωρούνται νόμιμες.

Τα ανωτέρω καταλαμβάνουν τον τρόπο σύγκλησης των συνεδριάσεων των συλλογικών οργάνων και αφορά τις προσκλήσεις που εκδόθηκαν από τους προέδρους των προβλεπόμενων συλλογικών οργάνων με έναν από τους ανωτέρω τρόπους συνεδρίασης, οι οποίες έλαβαν χώρα με την τήρηση των ισχυουσών την εκάστοτε χρονική στιγμή υγειονομικών μέτρων.

Για περαιτέρω διευκρινίσεις ή πληροφορίες αναφορικά με τα διαλαμβανόμενα στην παρούσα εγκύκλιο, μπορείτε να απευθύνεστε στην ηλεκτρονική διεύθυνση info@ypes.gr καθώς και στους παρακάτω υπαλλήλους:

ΟΝΟΜΑ	ΤΗΛΕΦΩΝΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ
Γεωργακοπούλου Παρασκευή	2131364337
Γαλάνης Κώστας	2131364348
Διαμάντη Μαρία	213 136 4390
Ζαγορίτης Λάζαρος	2131364332
Μπουδούρης Γιώργος	213 136 4362
Νάσaina Δέσποινα	213 136 4378
Οικονομίδης Δημήτρης	213 136 4313

Την παρούσα εγκύκλιο μπορείτε να την αναζητήσετε και στον ιστότοπο του Υπουργείου Εσωτερικών, στην ηλεκτρονική διεύθυνση: <https://www.ypes.gr>. **Επισημαίνεται ότι, σε περίπτωση οποιασδήποτε μεταβολής στον τρόπο λειτουργίας των συλλογικών οργάνων των δήμων, η Διεύθυνση Οργάνωσης και Λειτουργίας**

Τοπικής Αυτοδιοίκησης του Υπουργείου Εσωτερικών θα σας ενημερώσει άμεσα, με νεότερη εγκύκλιό της.

Ο Γενικός Γραμματέας Εσωτερικών και Οργάνωσης

Μιχάλης Ι. Σταυριανουδάκης

Αποδέκτες

1. Αποκεντρωμένες Διοικήσεις
2. Δήμοι

Κοινοποίηση

1. Κ.Ε.Δ.Ε.
2. Ε.Ο.Δ.Υ.
3. Υπουργείο Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας,
Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας
4. Εθνική Αρχή Διαφάνειας